

A lucskai romtemplom

2009 június 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Még a vadregényes, felh?kbe vesz? hegyek közt rejt?zköd? felvidéki tájakon is kevés olyan félrees?, szinte ismeretlen zugot találni, mint amilyen a Cseremosnya-patak völgye a régi Gömör megye nyugati szélén. Kassáról Rozsnyó felé haladva az országos f?úton, ott, ahol felt?nik el?ttünk Krasznahorka tüneményes vára, a hárskúti elágazással szemközti keskeny úton kell letérni észak felé. Négy Árpád-kori község sorakozik a fest?i völgyben: Dern?, Kovácsvágása, Lucska és Barka; a mindössze ezerötszáz lelket számláló kis falvak tisztán magyar lakossága 1938 és 1945 között visszatérhetett az anyaországhoz. A környék ?si vasbányáiról híres, az 1840-es években az Andrássyak uradalmához tartozó dern?i vaskohóban készültek a Lánchíd öntött acél f?darabjai és alkatrészei. (Egy eredeti kereszttartót a pesti Közlekedési Múzeum el?tt, egy másikat a krasznahorkai vár udvarán ?riznek.)
A sebes folyású patak mentén egykor malomkerekek és hámorok sorakoztak, Kovácsvágása neve is a víz m?ködtette vaskalapácsokra utal. A harmadik falu, Lucska meredek hegyoldalba települt. Hatszáz méteres tengerszint feletti magasságban fekv? keskeny utcái, apró házai még magukon viselik az öreg bányászkolónia jegyeit. A község 1409-ben a közeli Tornavár birtokai közé tartozott, ekkor Zsigmond király (1387–1437) Beseny? Pálnak adományozta szolgálataiért. Történetér?l kevés adat maradt fenn, inkább az er?s helyi hagyomány ?rzi, hogy a XV. században ide is befészkelték magukat a huszita cseh rablók, akiket végül Hunyadi Mátyás (1458–90) takarított ki Fels?-Magyarországból.
Lucska tornyos katolikus plébániatemploma és református egyháza az 1800-as évek második felében épült. A falu fölött található templomrom ennél sokkal régebbi kelet?. A temet? mellett álló, terméskövekb?l rakott épületet alacsony fal keríti körbe; az er?d délnyugati sarkán emeletnyi magasságig megmaradt négyszöglet? bástya akár a husziták idejéb?l is származhatna, azonban a keletelt, arányos hajóból és egyenes záródású szentélyb?l álló templom kétségkívül a XIII. század emléke. A nyugati homlokzat el?tt keskeny torony maradványa látható, amelybe a hajó fel?l lehetett belépni. A déli falon lév? félköríves kaput befalazták, ám eredetileg ez volt a templom bejárata. Az enyhén hosszúkás, négyszög? hajót lapos kövekb?l gondosan falazott, alig észrevehet?en csúcsosodó, félkör formájú diadalív választja el a szentélyt?l. Ez utóbbi zárófalának sarkait egyenes támpillérek er?sítik, az orommagasságig álló harántfal középtengelyében rézs?s ablak tekint keleti irányba. Északon az egykori sekrestye alapjai egészítik ki a jellegzetesen kés? román kori építményt.
Szlovák szomszédaink szívesen nevezik hivatalos kiadványaikban is „huszita er?dtemplomnak” e szemrevaló m?emléket, ez a templom azonban már az 1200-as években – Árpád-házi uralkodóink idején – a falu népének istentiszteletét szolgálta. Mint tucatnyi hasonló korú és formájú, szerencsésebb társa szerte Gömörben.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló